

ساختار درونی جرائم خانوادگی در ایران

موضوعی که جامعه ایرانی مدت‌هاست به آن مبتلا بوده ولی تاکنون بررسی خاصی روی آن صورت نگرفته است...

سلامت نیوز: موضوعی که جامعه ایرانی مدت‌هاست به آن مبتلا بوده ولی تاکنون بررسی خاصی روی آن صورت نگرفته است، جرائم خانوادگی است. از منظر جرم‌شناسی، به اعمال مخل نظم و امنیت عمومی به عنوان جرم، توجه خاصی صورت گرفته و می‌گیرد ولی به فاعل این اعمال یا به عبارتی دیگر، به مجرم توجهی نشده است، حال آنکه شناخت مجرم یا مجرمان نیز حساسیت‌های خاص خود را داشته و در حقیقت شناخت مجرمان، دسته‌بندی و گروه‌بندی آنان، به نوبه خود می‌تواند عاملی برای جلوگیری یا کاهش جرم در جامعه محسوب شود.

دکتر مهران خوش سلوک مدرس دانشگاه و وکیل دادگستری در گفت‌وگو با «#171؛ قانون» به بررسی توضیح جرائم خانوادگی پرداخته است. مهران خوش سلوک در توضیح جرائم خانوادگی و اعضای این گونه خانواده‌ها گفت: این گروه از مجرمان که به کرات در جرایم و حوادث، جرائم آنان را بررسی کرده ولی بدون توجه به شخصیت آنان از کنارشان می‌گذریم، درصد بالایی از جرائم موجود در جامعه را به خود اختصاص می‌دهند. این مدرس دانشگاه در تعریف خانواده توضیح داد: خانواده، گروه بسیار کوچکی از جامعه است که با ازدواج زن و مرد آغاز شده و با به دنیا آمدن فرزندان این زوج، وسعت می‌یابد.

خانواده‌های پر جمعیت‌تر، به‌طور معمول سعی در اثبات وجودی خود داشته و با به رخ کشیدن تعداد خود به دیگران، تلاش می‌کنند تا برتری خود را به سایرین دیکته کنند. در این میان برخی دیگر از خانواده‌ها که پیشینه جرم و مجرمیت در آنان وجود دارد با ارتکاب جرائم دسته جمعی، اعضای خانواده خود را نیز در ارتکاب جرم دخیل کرده و اهداف خاصی را در این جرائم دنبال می‌کنند.

در جرائم خانوادگی «#171؛ نقشه‌های مربوطه» محرمانه باقی می‌ماند

خوش سلوک در بیان اهداف خانوادها در انجام جرائم خانوادگی گفت: هنگامی که شریک جرم یا معاون از اعضای خانواده باشد «#171؛ نقشه‌های مربوطه» بسیار محرمانه باقی مانده و دیرتر فاش می‌شود. همچنین معمولاً «#171؛ اعتماد اعضای خانواده به یکدیگر به گونه‌ای است که هیچ یک دیگری را لو نمی‌دهد. وکیل دادگستری تصریح کرد: در همکاری خانوادگی در جرائم اموال مسروقه به دست آمده به گونه‌ای نگهداری می‌شود که شک دیگران برانگیخته نمی‌شود. پس از فروش اموال، وجوه حاصله بین اعضای خانواده تقسیم شده و کمتر اتفاق می‌افتد که اعضای خانواده در این خصوص با یکدیگر درگیر شده و نزاع کنند.

وی ادامه داد: تقسیم وجوه حاصله از جرم در بین اعضای خانواده باعث می‌شود دتا غریبه‌ها شریک در مال دست آمده از جرم نشوند. در جرائم خونین از قبیل: «#171؛ قتل، جرح یا نزاع‌های دسته جمعی» اعضای خانواده پشت به پشت هم به حمایت از اعضای خود می‌پردازند. با به دام افتادن برخی از آنان، معمولاً نه تنها فرد دستگیر شده سایرین را لو نمی‌دهد بلکه سایر اعضای خانواده از بازماندگان فرد دستگیر شده نیز حمایت می‌کنند. محل سکونت تک تک این اعضا می‌تواند م‌امن سایر مجرمان شده لذا برای پنهان شدن مجرم یا مجرمان معضل مربوط به یافتن پناهگاه وجود ندارد.

ارتکاب جرم متناسب با اعضای گروه فرق می‌کند

خوش سلوک در پاسخ به این پرسش که نوع جرم با تعداد و نسبت اعضای خانواده باهم تفاوتی دارد یا خیر؟ توضیح داد: باندهای خانوادگی از اعضای مختلفی از خانواده تشکیل می‌شود که متناسب به گروه جرم‌های شایع نیز میان آن‌ها متفاوت است. وی در بیان پیشینه جرائم خانوادگی به گروه‌بندی مجرمان در خانواده‌ها و نیز جرائم هر گروه پرداخت و گفت: ممکن است یک گروه مجرم خانوادگی از زن و شوهر تشکیل شود که در این گونه موارد زنان و شوهران چه با داشتن فرزند چه بدون داشتن فرزند می‌توانند گروه کوچکی در خصوص ارتکاب جرم تشکیل دهند.

استعمال مواد مخدر و قتل، شایع‌ترین جرم باندهای زن و شوهری

این مدرس دانشگاه در توضیح مهم‌ترین جرم در گروه زن و شوهر مجرم گفت: یکی از جرائمی که توسط زنان و شوهران صورت می‌گیرد، قتل است. کشتن طلبکار شوهر یا قتل در مسائل ناموسی است. وی تاکید کرد: اما شایع‌ترین مصداق از مصداق جرائم مشترک زنان و شوهران استعمال مواد مخدر به صورت همزمان و مشترک بین زوجین است البته حمل مواد مخدر توسط اتومبیلی که زن و شوهر به خصوص زنان و شوهران مسن‌تر با آن سفر می‌کنند نیز از دیگر جرائم است. خوش‌سلوک افزود: کلاهبرداری و سرقت به خصوص سرقت طلا و جواهرات از دیگر جرائم این گروه است.

زورگیری، سرقت و جعل از جرائم مهم گروه پدر و پسری است

وی در معرفی سایر گروه‌های خانوادگی به ارتباط پدران و پسران پرداخت و گفت: از جمله باندهای متشکل و سازمان یافته در خانواده‌های مجرم، باندهایی است که توسط پدران و پسران ایجاد می‌شود که عمده جرائم آنان ایجاد باندهای زورگیری و سرقت است که معمولا این باندها در خانواده‌های مجرمی ایجاد می‌شود که تعداد پسرانشان زیاد بوده و پدر و فرزندان دارای سوابق متعدد مجرمانه هستند. جعل عناوین و مقامات دولتی و کلاهبرداری مورد بعدی است که در این قبیل خانواده‌ها، معمولا پدر خانواده با توجه به سن و سال بیشتر، خود را به عنوان یک مقام ارشد دولتی، نظامی یا اطلاعاتی و امنیتی معرفی کرده و پس از جعل این عناوین، پسران نقش نیروهای تحت امر وی را ایفا می‌کنند که در این مورد نیز جرائمی چون کلاهبرداری از مردم با ترفند ذی‌نفوذ بودن در دستگاه‌های دولتی و قضایی، سرقت، باج‌گیری و زورگیری از این خانواده‌های مجرم سر می‌زند. خوش‌سلوک ادامه داد: تشکیل و راه اندازی باندهای خرید و فروش و توزیع مواد مخدر و مشروبات الکلی، تشکیل و راه اندازی باندهای شرارت نیز از دیگر جرائم این گروه است.

مادران و پسران مجرم به نگهداری و فروش اموال مسروقه و جواهرات علاقه‌مند هستند

این وکیل دادگستری در توضیح عملکرد گروه متشکل از مادر و پسر برای اعمال مجرمانه گفت: سرقت، اختفاء، نگهداری و فروش اموال مسروقه از شایع‌ترین جرم این گروه است که در این گروه، اغلب پسران مجرم پس از سرقت، اموال مسروقه را نزد مادران خود مخفی کرده و در برخی از موارد توسط آنان به فروش می‌رسانند، خصوصا #171؛ اگر این اموال مسروقه طلا و جواهرات و اشیای زینتی گران‌قیمت باشد؛ چرا که فروش انواع طلا و جواهرات توسط زنان به خصوص زنان مسن به راحتی صورت گرفته و اکثر طلا فروشان به آنان شک نمی‌کنند ولی اگر همان طلا و جواهرات را مردی برای فروش ببرد مطمئنا بدون فاکتور، آن‌را نخواهند خرید.

بلافاصله به آن فرد و طلا و جواهرات مشکوک شده و احتمال دزدی بودن آن‌را می‌دهند. احتمال اطلاع دادن به پلیس زیاد بوده در نتیجه سارق در چنگال قانون اسیر خواهد شد. از دیگر مصداق جرم در این گروه، شناسایی اماکن و منازل برای سرقت، توسط پسران کوچک خانواده بوده که طرح و عملی کردن نقشه سرقت توسط مادران و یا پدران صورت می‌گیرد.

ارتکاب جرائم خشن توسط باند پسران خانواده مجرم

این مدرس دانشگاه در ادامه تاکید کرد: معمولا بالا ارتکاب جرائم خشن توسط این گروه صورت گرفته و بازتاب اعمال مجرمین این طبقه در سطح جامعه بسیار مشهود و ملموس بوده و نظم و امنیت جامعه را به شدت دستخوش اخلال می‌کنند. وی افزود: از جمله جرائم شایع این گروه‌ها می‌توان به مواردی چون نزاع‌های دسته جمعی، تشکیل و راه اندازی باندهای شرارت، سرقت، زورگیری و باج‌خواهی، راه اندازی باندهای خرید و فروش و توزیع مواد مخدر و مشروبات الکلی و قتل متعرضان به پسران و برادران کوچک‌تر خانواده است.

وی در توضیح مورد آخر گفت: در برخی موارد فرزندان و پسران کوچک‌تر خانواده توسط پسران دیگر مانند اوباش محله، اشرار، دوستان، برادران دوستانشان و... مرد تعرض و اذیت و آزار جنسی قرار می‌گیرند که در این موارد نیز برادران بزرگ‌تر کودک مورد تعرض واقع شده، فرد مذکور را مورد ضرب و جرح شدید قرار داده یا حتی وی را به قتل می‌رسانند. البته نکته پایانی در این بحث آنکه ممکن است این گروه از مجرمان از تجمع برادران، پسرعموها، پسردایی‌ها و... از یک خانواده تشکیل شود.

این وکیل دادگستری در پاسخ به این سوال که نقش دختران در این باندهای خانوادگی چگونه است توضیح داد: برخی از مجرمان نیز با همدستی خواهان خود به فعالیت‌های مجرمانه پرداخته و جرائمی چون سرقت اشیای گرانبها و طلا و جواهرات و اختفاء، نگهداری و فروش اموال مسروقه، زورگیری و باج‌خواهی از رانندگان و قتل مزاحمان دختران خانواده توسط این گروه انجام می‌شود.

دستگاه قضایی با مزاحمت نوامیس برخورد جدی نکرده است

متأسفانه در ایران، مزاحمت نوامیس جزو جرائمی است که دستگاه قضایی با آن با جدیت برخورد نکرده است و به همین دلیل است که مزاحمین نوامیس مردم، به راحتی در کوچه‌ها و خیابان‌ها از ایجاد مزاحمت برای زنان و دختران واهمه‌ای نداشته و با قباحت تمام به این اعمال شرم آور خود ادامه می‌دهند. زمانی که دامنه اذیت و آزار فرد مزاحم بدون هیچ‌گونه برخوردی از سوی مقامات ذی‌ربط گسترش می‌یابد، برادر یا برادران مذکور تصمیم می‌گیرند که با طرح نقشه و آوردن فرد مزاحم (طعمه) به جای امن وی را تادیب یا انتقام جویی کرده و مورد ضرب و شتم قرار دهند، جای تأسف زمانی است که دختر، مورد تعرض فرد مزاحم نیز واقع شده باشد که در این صورت برادران وی، حتی ممکن است فرد مزاحم را به قتل رسانده و جرم خود را سنگین‌تر و خشن‌تر کنند.

راه اندازی مراکز فساد و فحشا نتیجه همکاری مادران و دختران مجرم

خوش‌سلوک در ادامه به همکاری مادران و دختران برای اعمال مجرمانه اشاره کرد و گفت: از جرائم شایع این گروه می‌توان به سرقت طلا و جواهرات اشاره کرد که سرقت از زنان در مجالس عروسی، سالن‌های آرایش و زیبایی، سالن‌های ورزشی و حتی اتوبوس و مترو اشاره کرد. البته توزیع مواد مخدر و روان گردان و ایجاد و راه اندازی مراکز فساد و فحشا و نگهداری و فروش اموال مسروقه از دیگر جرائم این گروه است. از دیگر مصادیق جرم در این گروه اختفاء، نگهداری و فروش اموال مسروقه‌ای است که توسط اعضای گروه به سرقت رفته است که به آن‌ها اشاره شده است. خواهران و دختران خانواده نیز با هم ممکن است تشکیل گروه مجرم دهند به اقداماتی چون فرار از خانه و جرائمی چون سرقت و ... دست می‌زنند.

بیشتر: سلامت نیوز (تندرستی): سلامت اجتماعی: ساختار درونی جرائم خانوادگی در ایران:::